

opusdei.org

Strastno ljubiti svet

V tej homiliji sveti ustanovitelj Opus Dei povzema jedro duha, ki ga je širil vse od leta 1928.

7. Okt. 2017

(Celotno besedilo homilije, ki jo je 8. oktobra 1967 imel sv. Jožefmarija Escrivá na kampusu Univerze v Navarri)

STRASTNO LJUBITI SVET

Pravkar smo poslušali slovesno branje dveh odlomkov iz Svetega pisma, ki sta predvidena za mašo na 21. nedeljo po binkošti. Poslušanje božje besede vas že postavlja v okolje, kamor vas želijo voditi te moje besede, s katerimi se obračam na vas, besede duhovnika, ki jih izgovarja pred veliko družino božjih otrok v njegovi sveti Cerkvi. Besede, torej, ki hočejo biti nadnaravne, glasnice veličine Boga in njegovega usmiljenja do ljudi; besede, ki vas pripravljajo na čudovito evharistično daritev, ki jo danes obhajamo na ploščadi Univerze v Navarri.

Pomislimo za trenutek o tem, kar sem pravkar omenil. Obhajamo sveto evharistijo, zakramentalno daritev Gospodovega telesa in krvi, to skrivnost vere, ki v sebi povezuje vse skrivnosti krščanstva. Zato obhajamo najbolj sveto in presegajoče dejanje, ki ga po božji milosti ljudje moremo uresničiti v tem življenju: prejem

Gospodovega telesa in krvi nam na neki način razveže naše zemeljske in časovne vezi, da bi bili z Bogom v nebesih, kjer bo Kristus sam otrl solze z naših oči in kjer ne bo smrti, niti joka, niti vzdihov zaradi utrujenosti, kajti stari svet bo že prešel^[1].

To resnico, tako globoko in polno tolažbe, ta eshatološki pomen evharistije, kot ga navadno imenujejo teologi, pa bi kljub temu lahko narobe razumeli. To se je zgodilo vedno, kadar so ljudje hoteli predstaviti krščansko življenje kot nekaj izključno duhovnega — hočem reči poduhovljenega —, kot nekaj, kar je lastno čistim in izrednim ljudem, ki se ne mešajo v nizkotnosti tega sveta, oziroma, ki jih kvečjemu dopuščajo kot nujnost, ki spremlja duha, dokler živimo na tem svetu.

Kadar na ta način gledamo na stvari, postane tempelj prvenstveni kraj za

krščansko življenje; in biti kristjan potem pomeni obiskovati tempelj, udeleževati se svetih obredov, vrsti se v nekakšno cerkveno družbo, v neke vrste ločen svet, ki ima samega sebe za preddverje nebes, medtem ko gre običajni svet svojo pot. Krščanski nauk in življenje milosti pa bi tako minevala v komaj zaznavnem dotiku z nebrzdanim razvojem človeške zgodovine, vendar brez da bi se z njim srečala.

Tega oktobrskega jutra, ko se pripravljamo, da bi vstopili v spomin na Gospodovo pasho, recimo preprosto »ne« temu iznakaženemu pogledu na krščanstvo. V okviru evharistije pomislite za trenutek o našem zahvaljevanju: nahajamo se v prav posebnem svetišču; lahko bi rekli, da je glavna ladja cerkve univerzitetna ploščad; oltarna slika je univerzitetna knjižnica; tamle stroji, ki gradijo nova poslopja; zgoraj pa navarsko nebo ...

Ali vam tole naštevanje ne potrjuje, na slikovit in nepozaben način, da je resnični kraj našega krščanskega bivanja običajno življenje? Otroci moji, tam kjer so vaši bratje ljudje, kjer so vaša hrepenenja, vaše delo, vaše ljubezni, tam je kraj vašega vsakodnevnega srečevanja s Kristusom. Sredi najbolj snovnih zemeljskih stvari se moramo posvečevati, tako da služimo Bogu in vsem ljudem.

To neprestano oznanjam z besedami Svetega pisma: svet ni slab, kajti izšel je iz božjih rok, ker je njegova stvar, ker je Jahve pogledal nanj in videl, da je dober^[2]. Ljudje smo tisti, ki ga napravljamo slabega in grdega z našimi grehi in našo nezvestobo. Ne dvomite, otroci moji, kakršenkoli beg od poštenega vsakdanjega življenja je za vas, može in žene sveta, v nasprotju z voljo Boga.

Nasprotno pa morate sedaj — v novi luči — razumeti, da vas Bog kliče, da mu služite *v in preko* družbenih, materialnih, časnih dejavnosti človeškega življenja: v laboratoriju, v operacijski sobi v bolnišnici, v vojašnici, na univerzi, v tovarni, v delavnici, na polju, ob družinskem ognjišču ter na vsem neizmernem obzorju dela nas Bog čaka vsak dan. Dobro si zapomnite: v najbolj običajnih situacijah je skrito *nekaj* svetega, božjega, kar mora vsak izmed vas odkriti.

Tistim študentom in delavcem, ki so v tridesetih letih prihajali k meni, sem pogosto govoril, da morajo znati *materializirati* duhovno življenje. Tako sem jih hotel odvrniti od skušnjave, tako pogoste takrat kot sedaj, da bi živeli nekakšno dvojno življenje: notranje življenje, življenje odnosa z Bogom na eni strani; na drugi pa od tega ločeno in drugačno družinsko, poklicno in družbeno

življenje, polno drobnih zemeljskih stvarnosti.

Ne, otroci moji! Ne more biti dvojnega življenja, ne moremo biti kot shizofreniki, če hočemo biti kristjani. Obstaja le eno samo življenje, iz mesa in duha, in to mora biti — na duši in na telesu — sveto in polno Boga. Tega nevidnega Boga srečamo v najbolj vidnih in snovnih stvareh.

Ni druge poti, otroci moji: ali bomo znali najti Gospoda v našem običajnem življenju, ali pa ga ne bomo našli nikdar. Zato vam lahko rečem, da je potreba našega časa, da materialnemu svetu in okoliščinam, ki se zdijo skrajno običajne, vrne njihov prvotni pomen, jih naravna k služenju božjemu kraljestvu, jih navda z duhovnostjo, tako da bodo postale sredstvo in priložnost za naše nenehno srečevanje z Jezusom Kristusom.

Pristni krščanski razum — ki izpoveduje vero v vstajenje mesa — se je, kot je samoumevno, vselej zoperstavljal poduhovljanju, brez strahu pred tem, da bi bil obtožen materializma. Zato je dopustno govoriti o krščanskem materializmu, ki drzno nasprotuje materializmu, zaprtim za duha.

Kaj so zakramenti — sledi utelešenja Besede, kot so pravili starodavni pisci — drugega kot najjasnejši prikaz te poti, ki jo je Bog izbral, da bi nas posvetil in privedel v nebo? Ali ne vidite, da je vsak zakrament ljubezen Boga, z vso svojo stvarjenjsko in odrešenjsko močjo, ki se nam daje, tako da se posluži snovnih sredstev? Kaj drugega je ta evharistija — ki se ji že bližamo — kot častitljiva telo in kri našega Odrešenika, ki se nam izroča preko ponižne snovi tega sveta — vina in kruha —, preko narave, ki jo obdeluje človek, kakor nas spominja zadnji koncil^[3].

Razumljivo je, otroci, da je apostol lahko zapisal: *Vse je vaše, vi Kristusovi, Kristus pa božji*^[4]. Gre za gibanje navzgor, ki ga Sveti Duh, izlit v naša srca, hoče vzbuditi v svetu: od zemlje do Gospodove slave. In da bi bilo jasno, da je v to gibanje vključeno tudi to, kar se zdi najbolj prozaično, je sv. Pavel še zapisal: *Najsi torej jeste ali pijete ali delate kaj drugega, vse delajte v božjo slavo*^[5].

Ta nauk iz Svetega pisma, ki predstavlja — kot veste — samo jedro duha Opus Dei, vas mora voditi k opravljanju vašega dela s popolnostjo, k ljubezni do Boga in do ljudi, ko v drobne stvari vašega vsakdanjika vnašate ljubezen in odkrivате tisto *božje*, ki je skrito v podrobnostih. Kako se s tem ujemajo verzi kastiljskega pesnika: *Le počasi in z lepo pisavo: / saj dobro opravljeno delo / velja več kot le končano*^[6].

Zagotavljam vam, otroci moji, da kadar kristjan z ljubeznijo izvršuje najmanj transcendentno izmed vsakdanjih opravil, pri tem kar prekipeva božja transcendentnost. Zato sem vam kot nenehno udarjanje kladiva po nakovalu ponavljal, da krščanski poklic sestoji iz tega, da v junaške verze preoblikujemo prozo vsakega dne. Izgleda, otroci moji, da se nebo in zemlja združita na obzorju. Vendar ne, resnično se združita v vaših srcih, kadar sveto živite običajno življenje ...

Sveto živeti običajno življenje, sem pravkar dejal. S temi besedami mislim na celotni program vaših krščanskih opravil. Pustite torej sanjarjenje, lažne idealizme, fantazije, to, kar navadno imenujem *mistika »ko bi le«*. Ko se le ne bi poročil, ko le ne bi imel tega poklica, ko bi le bil bolj zdrav, ko bi le bil mlajši, ko bi le bil starejši! ... Nasprotno pa se raje trezno oprimate

najbolj materialne in neposredne stvarnosti, kajti tam je Gospod.

Poglejte moje roke in moje noge, je rekel vstali Jezus, jaz sem. Potipljite me in pogledajte, kajti duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da jih imam jaz^[7].

Mnogo vidikov časnega okolja, v katerem se gibljete, se s pomočjo teh resnic pokaže v novi luči. Pomislite, na primer, na vaše delovanje kot državljani v družbenem življenju.

Človek, ki se zaveda, da je svet — in ne le tempelj — kraj njegovega srečevanja s Kristusom, ljubi ta svet, se trudi pridobiti dobro umsko in poklicno izobrazbo, si — s polno svobodo — oblikuje svoj lastni pogled na probleme svojega področja; ter posledično sprejema lastne odločitve, ki kot odločitve kristjana izhajajo poleg tega iz osebnega premisleka, ki se trudi ponižno dojeti, kaj je božja volja v teh majhnih in velikih podrobnostih življenja.

Vendar temu kristjanu nikdar ne pride na misel, da bi govoril ali se imel za nekoga, ki se iz templja spusti v svet, da bi zastopal Cerkev, in da so njegove rešitve *katoliške rešitve* tistih problemov. Tega ne more biti, otroci moji! To bi bil klerikalizem, *uradno katolištvo* ali kakorkoli ga želite imenovati. V vsakem primeru je nasilje nad naravo stvari. Na vse strani morate širiti resnično *laiško miselnost*, ki mora voditi do treh sklepov: biti dovolj pošteni, da prevzamemo lastno osebno odgovornost; biti dovolj kristjani, da spoštujemo brate v veri, ki — v zadevah proste presoje — predlagajo drugačne rešitve od te, ki jo podpira vsak izmed nas; ter biti dovolj katoličani, da ne izkoriščamo naše matere Cerkve in je ne mešamo v človeško strankarstvo.

Jasno se vidi, da na tem področju kot na kateremkoli drugem, ne bi mogli uresničiti tega načrta sveto živeti

običajno življenje, če ne bi uživali polne svobode, ki vam jo istočasno priznava Cerkev in vaše dostojanstvo moških in žensk, ustvarjenih po božji podobi. Osebna svoboda je bistvena v krščanskem življenju. Vendar ne pozabite, otroci moji, da govorim vedno o odgovorni svobodi.

Razumite torej moje besede kot to, kar so: klic k temu, da bi — dnevno, ne le v nujnih primerih! — uveljavljali vaše pravice, ter da bi plemenito izpolnjevali vaše državljanske obveznosti — na političnem, gospodarskem, univerzitetnem, poklicnem področju —, pri tem pogumno prevzemali nase vse posledice vaših svobodnih dejanj in nosili osebno neodvisnost, ki vam pripada. In ta krščanska *laiška miselnost* vam bo pomagala bežati od kakršnekoli nestrpnosti, od kakršnegakoli fanatizma — naj to povem na pozitiven način —, omogočila vam bo živeti v miru z

vsemi vašimi sodržavljeni in tudi
spodbujati sožitje med različnimi
področji družbenega življenja.

Vem, da mi ni treba spominjati na to,
kar ponavljam že toliko let. Ta nauk
o krščanski svobodi, o sožitju in
razumevanju, predstavlja glavni del
sporočila, ki ga širi Opus Dei. Ali bi
moral znova zatrditi, da so moški in
ženske, ki hočejo služiti Jezusu
Kristusu v Božjem delu, preprosto
državljeni, enaki drugim, ki se trudijo
z resno odgovornostjo — vse do
skrajnih posledic — živeti svoj
krščanski poklic?

Moji otroci se po ničemer ne
razlikujejo od svojih sodržavljanov.
Nasprotno pa razen vere nimajo nič
skupnega z redovnimi skupnostmi.
Rad imam redovnike ter spoštujem
in občudujem njihovo samostansko
življenje, njihov apostolat, njihovo
odmaknjenost od sveta — njihov
contemptus mundi —, ki so druga

znamenja svetosti v Cerkvi. Vendar mi Gospod ni dal redovniškega poklica in da bi si ga želel, bi zame pomenilo nered. Nobena oblast na zemlji me ne more zavezati k temu, da postanem redovnik, kakor me nobena oblast ne more prisiliti, da sklenem zakon. Sem svetni duhovnik, duhovnik Jezusa Kristusa, ki strastno ljubi svet.

Tisti, ki so — z menoj, ubogim grešnikom — sledili Jezusu, so: majhen delež duhovnikov, ki so pred tem opravljali laiški poklic ali službo; veliko število svetnih duhovnikov iz mnogih škofij po svetu — ki na ta način potrjujejo svojo pokorščino škofom ter svojo ljubezen in učinkovitost svojega dela v škofiji —, vedno z rokami, razprtimi na križu, da bi vse duše našle prostor v njihovih srcih, in ki se nahajajo, kakor jaz, sredi ulice, v svetu, in ga ljubijo; ter velika množica moških in žensk — različnih narodnosti,

različnih jezikov, različnih ras —, ki se preživljajo s svojim poklicnim delom, večji del je poročenih, mnogi drugi so samski, s sodržavljeni sodelujejo pri izredno pomembni nalogi, napraviti časno družbo pravičnejšo in bolj človeško; v plemenitem boju z dnevnimi skrbmi, z osebno odgovornostjo — ponavljam —, skupaj s soljudmi z ramo ob rami okušajo uspehe in poraze, ko se trudijo izpolnjevati svoje dolžnosti in uveljavljati svoje družbene in državljanske pravice. Vse to pa z naravnostjo, kot katerikoli zavedni kristjan, brez miselnosti izbrancev, stopljeni v množico s svojimi tovariši, pri čemer skušajo zaznati božansko lesketanje, ki se odseva v najbolj običajni stvarnosti.

Tudi dejavnosti, ki jih — kot združenje — spodbuja Opus Dei, nosijo te izrecno sekularne lastnosti: to niso cerkvene dejavnosti. Ne uživajo nobenega uradnega

predstavništva svete hierarhije
Cerkve. So dejavnosti za človeški,
kulturni, družbeni napredek, ki jih
uresničujejo državljani, ki se trudijo,
da bi jih razsvetlili z lučjo evangelija
in ogreli s Kristusovo ljubeznijo. En
podatek vam bo to pojasnil: Opus
Dei, na primer, nima in nikoli ne bo
imel za poslanstvo voditi škofijska
semenišča, kjer škofje, *postavljeni od
Svetega Duha*^[8], pripravljajo svoje
bodoče duhovnike.

Po drugi strani pa Opus Dei podpira
centre za izobraževanje delavcev, za
napredek podeželja, osnovnošolsko,
srednješolsko in univerzitetno
izobraževanje ter še toliko drugih in
tako raznolikih dejavnosti po vsem
svetu, kajti njegova apostolska skrb
— sem zapisal pred mnogimi leti —
je morje brez meja.

Ampak kako bi še naprej govoril o
tem, če pa je vaša navzočnost sama
zgovornejša od dolgotrajnega

govora? Vi, prijatelji Univerze v Navarri, ste del ljudstva, ki ve, da je njegova obveznost delati za napredek družbe, ki ji pripada. Vaš srčni pogum, vaša molitev, vaše žrtve in vaš doprinos, ne tečejo po strugah uradnega katolištva: z vašim sodelovanjem dajete jasen zgled prave državljanske zavesti, ki skrbi za časno dobro družbe; izpričujete, da energija ljudstva zmore roditi univerzo, ki jo ljudstvo tudi vzdržuje.

Ob tej priložnosti se želim še enkrat zahvaliti za sodelovanje, ki ga naši Univerzi nudijo moje žlahtno mesto Pamplona, vélika in močna navarska pokrajina, prijatelji iz vseh koncev Španije ter — to povem s posebno ganjenostjo — tisti, ki niso Španci, pa tudi nekatoličani in nekristjani, ki so razumeli, in to dokazujejo z dejanji, namen in duha te ustanove.

Vsem gre zasluga za to, da postaja Univerza vedno bolj živo gorišče

državljske svobode, izobraženstva, strokovne odličnosti ter spodbuda visokemu šolstvu. Vaša velikodušna požrtvovalnost je temelj univerzitetnega dela, ki se trudi za razvoj znanosti, za družbeni napredek, za vzgojo v veri.

To kar sem pravkar povedal, so jasno izkusili prebivalci Navarre, ki prav tako v svoji Univerzi vidijo ta dejavnik gospodarskega razvoja za pokrajino in še posebej družbenega napredka, ki je tolikim izmed njihovih otrok omogočil dostop do umskega dela, kar bi bilo sicer težavno in v določenih primerih nemogoče. Razumevanje vloge, ki jo mora Univerza imeti v njihovem življenju, je zagotovo vzpodbudilo podporo, katero ji je Navarra izkazovala od vsega začetka, podporo, ki mora nedvomno biti dan za dnem obširnejša in bolj navdušena.

Še naprej upam — kajti to ustreza načelu pravičnosti in veljavni urejenosti v mnogih deželah —, da bo prišel trenutek, ko bo država Španija s svoje strani prispevala k olajšanju bremena dejavnosti, ki ne išče nobene zasebne koristi, temveč se nasprotno, s tem, ko je popolnoma posvečena služenju družbi, trudi učinkovito delovati za sedanjo in prihodnjo blaginjo naroda.

Sedaj pa, otroci, dovolite mi, da se ustavim ob nekem drugem, posebno pristrčnem vidiku običajnega življenja. V mislih imam človeško ljubezen, čisto ljubezen med moškim in žensko, zaroko, zakon. Znova moram povedati, da ta sveta človeška ljubezen ni nekaj, kar je zgolj dovoljeno in dopustno poleg resničnega delovanja duha, kot bi nam lahko namigovalo lažno poduhovljenje, ki sem ga prej omenil. Že štirideset let z besedo in peresom razlašam ravno nasprotno in

ljudem, ki tega niso razumeli, že postaja bolj razumljivo.

Ljubezen, ki vodi k zakonu, k družini, je prav tako lahko čudovita božja pot, poklic, hoja v popolni predanosti našemu Bogu. Stvari opravljajte dovršeno, sem vas spomnil, vnesite ljubezen v drobne opravke dneva, odkrijte — vztrajam — tisto *božje*, ki se skriva v podrobnostih; ves ta nauk zavzame posebno mesto v življenjskem prostoru, v katerem se odvija človeška ljubezen.

Vi, profesorji, študentje in vsi, ki posvečate svoje delo Univerzi v Navarri, že veste, da sem vaše ljubezni priporočil sveti Mariji, Materi lepe ljubezni. In tu imate kapelico, ki smo jo s pobožnostjo postavili sredi univerzitetnega *kampus*a, da bi zbiralala vaše molitve ter daritev te prečudovite in čiste ljubezni, ki jo Ona blagoslavlja.

Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas in ki ga imate od Boga, in da ne pripadate sebi?^[9] Kolikokrat boste pred podobo Svete Device, Matere lepe ljubezni, z radostno potrditvijo odgovorili na apostolovo vprašanje: Da, vemo in to hočemo živeti s tvojo mogočno pomočjo, o Mati Božja.

Kontemplativna molitev bo v vas privrela na dan vsakič, kadar boste premišljevali o tej navdušujoči resničnosti: nekaj tako materialnega, kot je moje telo, si je Sveti Duh izvolil, da bi si pripravil prebivališče ..., ne pripadam več sam sebi ..., moje telo in moja duša — vse moje bitje — je od Boga ... In ta molitev bo rodila bogate sadove v dejanjih, ki izhajajo iz velikega sosledja, ki ga predlaga apostol sam: *poveljučujte Boga v svojem telesu*^[10].

Po drugi strani pa vam mora biti znano, da se samo med ljudmi, ki v

vsej globini razumejo in cenijo, kar smo povedali o človeški ljubezni, lahko rodi ono drugo neizrekljivo dožemanje, o katerem govori Jezus^[11], popolnoma božji dar, ki spodbuja k predajanju telesa in duše Gospodu, k izročitvi nerazdeljenega srca, brez posredovanja zemeljske ljubezni.

Končati moram, otroci moji. Na začetku sem dejal, da bi vam s svojo besedo želel oznaniti nekaj o božji veličini in usmiljenju. Mislim, da sem to izpolnil, ko sem vam govoril o tem, kako sveto živeti običajno življenje: kajti sveto življenje sredi časne stvarnosti — brez hrupa, preprosto, resnicoljubno —, mar ni to danes najbolj ganljiv izraz *magnalia Dei*^[12], teh veličastnih del, ki jih je Bog vedno izvrševal in jih še naprej izvršuje, da bi rešil svet?

Sedaj vas s psalmistom prosim, da se združite z mojo molitvijo in hvalnico: *Magnificate Dominum mecum, et*

extollamus nomen eius simul^[13].

Poveličujte z menoj Gospoda,
povzdigujmo njegovo ime vsi skupaj.
To pomeni, otroci moji, živimo iz
vere.

Vzemimo ščit vere, čelado odrešenja
in meč duha, ki je božja beseda. Tako
nas opogumlja apostol Pavel v pismu
prebivalcem Efeza^[14], iz katerega smo
malo prej poslušali berilo.

Vera, krepost, ki jo kristjani tako
potrebujemo, še posebno v tem letu
vere, ki ga je razglasil naš predragi
sveti oče, papež Pavel VI., kajti brez
vere nam manjka sam temelj za
posvečevanje običajnega življenja.

Živa vera v tem trenutku, ker se
približujemo *mysterium fidei*^[15], sveti
evharistiji; ker se bomo udeležili
Gospodove pashe, ki združuje in
uresničuje usmiljenje Boga do ljudi.

Vera, otroci moji, da bi izpovedali, da
se bo vsak čas na tej daritveni mizi

obnovilo *delo našega odrešenja*^[16].
Vera, da bi okusili *Credo* in ob tem
oltarju, v tem občestvu, doživeli
navzočnost Kristusa, po katerem
postanemo *cor unum et anima una*^[17],
eno srce in ena duša, in ki nas
preoblikuje v družino, v Cerkev, eno,
sveto, katoliško, apostolsko in
rimsko, kar za nas pomeni vesoljno.

Vera, slednjič, predragi otroci, da bi
svetu dokazali, da vse to niso
ceremonije in besede, temveč
božanska stvarnost, kadar bomo
pred ljudmi pričevali preko
posvečenega običajnega življenja, v
imenu Očeta in Sina in Svetega Duha
in Svete Marije.

[1] Prim. Raz 21, 4

[2] Prim. 1 Mz 1, 7 sl.

[3] Prim. *Gaudium et Spes*, 83

[4] 1 Kor 3, 22-23

[5] 1 Kor 10, 31

[6] A. Machado, *Poesías completas*,
CLXI. — *Proverbios y cantares*, XXIV,
Espasa-Calpe, Madrid, 1940

[7] Lk 24, 39

[8] Apd 20, 28

[9] 1 Kor 6, 19

[10] 1 Kor 6, 20

[11] Prim. Mt 19, 11

[12] Sir 18, 5

[13] Ps 33, 4

[14] Ef 6, 11 sl.

[15] 1 Tim 3, 9

[16] Mašne molitve 9. nedelje po
binkoštih

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/strastno-ljubiti-svet/](https://opusdei.org/sl-si/article/strastno-ljubiti-svet/) (19.
Mar. 2026)